

TALOUSARVIOALOITE 682/2002 vp

Määrärahan osoittaminen Itämeren ja Suomenlahden suojelun ja vaarallisten aineiden kuljetusten koulutus- ja harjoituskeskukseen

Eduskunnalle

Itämeren tilaa uhkaavat lisääntyvät öljy- ja kemikaalikuljetukset sekä vaarallisten aineiden kertyminen luonnon kiertokulkuun. Itämeren öljykuljetukset ovat kaksinkertaistuneet kuuden viime vuoden aikana 40 miljoonaan tonniin vuodessa. Vuoteen 2005 mennessä öljykuljetusten arvioidaan edelleen kasvavan 80 miljoonaan tonniin. Venäjän useiden uusien satamahankkeiden toteutuessa öljykuljetuksia voi olla vieläkin enemmän. Suomenlahden rannalla on myös useita kemikaalisatamia, joista merkittävimmät sijaitsevat Venäjällä. Myös meriliikenne Suomenlahdella on vilkastunut.

Vaarallisten aineiden aiheuttamia riskejä ihmisille ja eliöstölle on tutkittava nykyistä enemmän, jotta korjaaviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ajoissa. Suomessa on käytössä yli 5 000 vaaralliseksi luokiteltua ainetta. Kemikaaleista aiheutuviin terveyshaittoihin on kiinnitetty huomiota jo kauan. Pitkään jäi kuitenkin vähemmälle huomiolle se, että ympäristöön joutuessaan monet kemikaalit voivat aiheuttaa merkittävää haittaa paitsi ihmisen terveydelle myös muulle luonnolle. Tällaisia aineita ovat erityisesti luonnossa huonosti hajoavat ja kasveihin ja eläimiin kertyvät aineet. Vain hyvin rajallisen ainemäärän osalta onkin käytettävissä tietoa niiden päästöjen määristä ja niiden vaikutuksista luontoon. Tämä vaikeuttaa olennaisesti toimien kohdentamista Itämeren kannalta keskeisimpiin aineisiin.

Itämeren tilan parantaminen edellyttää yhteistyötä Itämeren ympärysvaltioiden kanssa. Tutki-

mustyön ja Itämeren tilan jatkuvan seurannan toteuttamiseksi tulee itäiselle Suomenlahdelle perustaa suojelun ja vaarallisten kuljetusten koulutus- ja harjoituskeskus. Hyödyntämällä olemassa olevia koulutus- ja tutkimusorganisaatioita voitaisiin yhteistyössä venäläisten ja virolaisten osapuolien kanssa kehittää konkreettisia, pysyviä toimintamalleja ja -tapoja Itämeren suojeluohjelman toimenpidealueiden toteuttamiseksi. Kotkassa annettava merenkulun opetus ja välineistö tarjoaisivat hyvän pohjan koulutuskeskuksen perustamiselle. Koulutus- ja harjoituskeskuksessa voitaisiin lisätä tutkimusta sekä vaarallisten aineiden ja niiden kuljetusten logistisista, biologisista ja teknisistä riskeistä että valmius- ja harjoituskalustoon liittyvää kehitystoimintaa, luoda yhteiset standardit laiva- ja satamahenkilöstön sekä torjuntahenkilöstön perus- ja täydennyskoulutukselle ja lisätä rannikko- ja vedenalaisen luonnon monimuotoisuuden tutkimusta.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon luvun 35.10 uudelle momentille 150 000 euroa Itämeren ja Suomenlahden suojelun ja vaarallisten kuljetusten koulutus- ja harjoituskeskuksen perustamisen selvittämiseen ja toiminnan käynnistämiseen.

TAA 682/2002 vp — Antero Kekkonen /sd

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Antero Kekkonen /sd